

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Οκτωβρίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6093

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 21882

Τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 απόφασης της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις διατάξεις:

1. Των άρθρων 1 και 2 του ν. 2345/1995 «Οργανωμένες Υπηρεσίες Παροχής Προστασίας από φορείς Κοινωνικής Πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (Α' 213),
2. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),
3. του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87),
4. του ν. 5107/2024 «Αναμόρφωση του προγράμματος "Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους" και άλλες ρυθμίσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας - Σύσταση οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και άλλες διατάξεις» (Α' 64),
5. του ν. 4442/2016 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 230), και συγκεκριμένα των άρθρων 343 έως και 352 (Κεφάλαιο ΜΕ') και ιδίως του άρθρου 349, όπως αυτά προστέθηκαν με τα άρθρα 3 έως και 13 του ν. 5297/2026 (Α' 64),
6. του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.)» (Α' 160),
7. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),
8. του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),
9. του π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44),
10. του π.δ. 35/2026 «Διορισμός Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 93).

Β.

11. Την υπ' αρ. 67715/4814/16.6.2026 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μαρία Ελένη Σούκουλη - Βιλιάλη» (Β' 3485),
12. την υπ' αρ. 37633/25.6.2024 απόφαση της Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας «Εναρξη λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας» (Β' 3733),

13. την υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 υπουργική απόφαση «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία Δ11/οικ.60668/2734/24.12.2019 (Β' 5210), Δ11/οικ.26396/920/30.06.2020 (Β' 2837), Δ11/οικ.12830/Σ83/24.3.2021 (Β' 1465), την υπ' αρ. 63883/1.9.2021 (Β' 4415) και την υπό στοιχεία Γ.Π./Δ11οικ.12001/2.2.2023 (Β' 607) αποφάσεις,

14. την υπ' αρ. 18845/06.08.2026 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Καθορισμός διαδικασίας, περιεχομένου και δικαιολογητικών, παράβολου και κυρώσεων για την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Μ.Φ.Π.Α.Δ.) του άρθρου 353 του ν. 4442/2016 (Α' 230)» (Β' 4934),

15. την υπ' αρ. 18606/31-7-2026 εισηγητική έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

16. το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

17. το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Άδεια Ίδρυσης και Λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης από φορείς ιδιωτικού δικαίου» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης ΜΑΚ στο ΕΜΔΔ-Μίτος «743179», αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 υπουργικής απόφασης

Στην υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 υπουργική απόφαση «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Στις περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 1 η φράση «2,5 χρόνων» αντικαθίσταται από τη φράση «2 χρόνων», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. ανάλογα με την ηλικία των παιδιών που θα φιλοξενούν και το είδος των υπηρεσιών που θα παρέχουν σ' αυτά, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Βρεφικός Σταθμός για βρέφη από 2 μηνών μέχρι 2 χρόνων, με ή χωρίς παροχή φαγητού (θα παρασκευάζεται οπωσδήποτε γάλα).

β. Παιδικός Σταθμός για παιδιά από 2 χρόνων μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με ή χωρίς παροχή φαγητού.

γ. Βρεφονηπιακός Σταθμός για βρέφη και παιδιά από 2 μηνών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με ή χωρίς παροχή φαγητού. Για τα βρέφη θα παρασκευάζεται οπωσδήποτε γάλα.

δ. Μονάδα Απασχόλησης Βρεφών ή/και Παιδιών για λίγες ώρες (έως 4 ώρες), χωρίς παροχή φαγητού.»

2. Η παρ. Α του άρθρου 2 καταργείται.

3. Η παρ. Β του άρθρου 3 καταργείται και μεταφέρεται ως παρ. 2 στο άρθρο 4, η υφιστάμενη παρ. 2 του οποίου αναριθμείται σε παρ. 3, στην οποία προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής: «Ειδικότερα, στις Περιφέρειες Αττικής και Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Κεντρικής Μακεδονίας, το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται στο 15%», και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Δυναμικότητα Μονάδας Φ.Π.Α.Δ.

1. Για την εύρυθμη και βιώσιμη λειτουργία μιας Μονάδας Φ.Π.Α.Δ. ο αριθμός των φιλοξενούμενων παιδιών δεν πρέπει να είναι μικρότερος από: α. 10 βρέφη σε περίπτωση Βρεφικού Σταθμού, β. 15 νήπια σε περίπτωση Παιδικού Σταθμού, γ. 6 βρέφη και 15 νήπια σε περίπτωση Βρεφονηπιακού Σταθμού, δ. 6 βρέφη και/ή 15 νήπια σε περίπτωση Μονάδας Απασχόλησης Βρεφών και/ή Νηπίων.

2. Σε περίπτωση συστέγασης Μονάδας Φ.Π.Α.Δ. με νηπιαγωγείο του ίδιου ιδιοκτήτη, αυτή θα γνωστοποιείται με υπεύθυνη δήλωση στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή με τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) Ο αριθμός των παιδιών και στις δύο δομές να μην υπερβαίνει τον αριθμό της δυναμικότητας της αρχικής άδειας της Μονάδας, και β) οι εναπομείναντες χώροι της Μονάδας να καλύπτουν τις ανάγκες αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή μετά από την κατάθεση της υπεύθυνης δήλωσης οφείλει να εκδώσει άμεσα την αναθεωρημένη άδεια της ΜΦΠΑΔ, όπου θα αναγράφεται η ισχύουσα δυναμικότητα, μετά την αδειοδότηση του νηπιαγωγείου.

3. Στη Μονάδα Φ.Π.Α.Δ. δύνανται να εγγράφονται παιδιά και καθ' υπέρβαση της δυναμικότητάς της, μέχρι ποσοστό 10% επ' αυτής. Ειδικότερα, στις Περιφέρειες Αττικής και Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Κεντρικής Μακεδονίας, το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται στο 15%».

4. Το άρθρο 5 τροποποιείται, ως εξής:

α) Η παρ. 1 καταργείται.

β) βα) Στην περ. 1 «Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)» της παρ. Α «ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ» του ΠΙΝΑΚΑ Ι: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ.)» ο αριθμός «12,00» αντικαθίσταται από τη φράση «8,00 έως 12,00», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ Ι κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ			
1. Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)	8,00 έως 12,00	2,40	8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.

ββ) Στην περ. 1 «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» της παρ. Β «ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ» του ΠΙΝΑΚΑ Ι: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)» η λέξη «βρέφος» αντικαθίσταται από τη φράση «θέση ύπνου» και διαμορφώνεται ως εξής: «2,50 τ.μ./θέση ύπνου», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 15,00 τ.μ.» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.». Στην περ. «3. Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών» της παρ. Β του ΠΙΝΑΚΑ Ι, του άρθρου 5 στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 6 βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ Ι κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι : ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Β. ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ / Β1. ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ			
1. Αίθουσα Ύπνου Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση ύπνου	3,00	1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.
3. Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση αλλαγής	1,50	1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια χώρου (2 θέσεων) 5,00 τ.μ.

βγ) Στην περ. 3 «Πλυντήριο (σιδερωτήριο)» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ Ι, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ Ι κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι : ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
3. Πλυντήριο (σιδερωτήριο)	7,00	2,00	Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά.

βδ) Στην περ. 4 «Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ Ι, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» διαγράφεται η φράση «Άμεση βοηθητική έξοδος», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ Ι κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
4. Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας	3,00	-	

βε) Στην υπ' αρ. 6 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ Ι «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» η φράση «για 10-12 το πολύ βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «για 12 έως 14 το πολύ βρέφη» και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής: «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών: Περιλαμβάνει κρεβατάκια ύπνου, ράφια ή ερμάρια για προσωπικά είδη των παιδιών και χώρο για παιχνίδι στο πάτωμα. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη.».

βστ) Στην υπ' αρ. 7 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ Ι «Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών»: i) Προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών», ii) διαγράφεται το εδάφιο «Μια αίθουσα απασχόλησης βρεφών μπορεί να εξυπηρετεί τα μεγαλύτερα βρέφη από δυο αίθουσες ύπνου», iii) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο» και η υπ' αρ. 7 επισήμανση, διαμορφώνεται ως εξής:

«Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών: Χρησιμοποιείται από τα μεγαλύτερα βρέφη και περιλαμβάνει πάρκα, καθισματάκια, τραπεζάκια και ράφια. Ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιείται και σαν τραπεζαρία. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη. Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη ώστε η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών. Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο.».

βζ) Στην υπ' αρ. 8 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ Ι «Χώρος Αλλαγών - Λουτρού Βρεφών» διαγράφεται η φράση «όχι όμως μέσω των χώρων παραμονής και σίτισης των παιδιών» και η επισήμανση, διαμορφώνεται ως εξής:

«Ο χώρος αυτός έχει άμεση σχέση με τις αίθουσες ύπνου και διημέρευσης βρεφών γι' αυτό και πρέπει να έχει οπτική επαφή με αυτές, ώστε να επιβλέπονται τα άλλα παιδιά κατά τη διάρκεια της αλλαγής. Περιλαμβάνει μεγάλους νιπτήρες ή παιδικά λουτρά, πάγκους για αλλαγμα και ερμάρια για τη φύλαξη ρουχισμού και να υπάρχει πρόβλεψη για αποκομιδή απορριμμάτων.».

βη) Στην υπ' αρ. 12 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ Ι «Πλυντήριο - σιδερωτήριο» καταργούνται τα τελευταία εδάφια, και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Πλυντήριο - Σιδερωτήριο: Περιλαμβάνει ηλεκτρικό πλυντήριο ρούχων, ηλεκτρικό στεγνωτήριο (προαιρετικό), νεροχύτη, ηλεκτρικό σιδερωτήριο (προαιρετικό) και ράφια - ερμάρια. Οι χώροι πλυντήριο (σιδερωτήριο) και ακάθαρτα - είδη καθαριότητας μπορούν να αποτελούν ενιαίο χώρο.».

γ) γα) Στην περ. 1 «Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)» της παρ. Α «ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ.)» ο αριθμός «12,00» αντικαθίσταται από τη φράση «8,00 έως 12,00», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ			
1. Είσοδος-Αναμονή	8,00 έως 12,00	2,40	8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.

γβ) Στην περ. 3 «Πλυντήριο (σιδερωτήριο)» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
3. Πλυντήριο (σιδερωτήριο)	7,00	2,00	Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά.

γγ) Στην περ. 4 «Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» διαγράφεται η φράση «Άμεση βοηθητική έξοδος», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ II			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
4. Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας	3,00	-	

γδ) Στην υπ' αρ. 7 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ II «Χώρος WC/Λουτρού Νηπίων» διαγράφονται οι λέξεις «το πολύ για δύο αίθουσες» του τελευταίου εδαφίου, και το τελευταίο εδάφιο, διαμορφώνεται ως εξής:

«Σε Π.Σ. με περισσότερες από δύο αίθουσες απασχόλησης νηπίων, οι χώροι WC - λουτρού μπορούν να ομαδοποιούνται ώστε να είναι κοινοί.».

γε) Στην υπ' αρ. 8 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ II «Τραπεζαρία» οι λέξεις «δύο αίθουσες νηπίων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όλες τις αίθουσες νηπίων» και διαγράφεται η φράση «Θα πρέπει να έχει καλή σύνδεση με την κουζίνα και αν είναι δυνατόν να μπορεί να ενοποιείται με την αίθουσα των νηπίων που εξυπηρετεί», και η επισήμανση, διαμορφώνεται ως εξής:

«Τραπεζαρία: Όταν υπάρχει ιδιαίτερος χώρος φαγητού, αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει τραπεζάκια και καθισματάκια. Η τραπεζαρία μπορεί να εξυπηρετεί όλες τις αίθουσες νηπίων, το σερβίρισμα του φαγητού όμως σε αυτή την περίπτωση θα γίνεται τμηματικά.».

γστ) Στην υπ' αρ. 11 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ II «Πλυντήριο - σιδερωτήριο» καταργούνται τα τελευταία εδάφια, και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Πλυντήριο - Σιδερωτήριο: Περιλαμβάνει ηλεκτρικό πλυντήριο ρούχων, ηλεκτρικό στεγνωτήριο (προαιρετικό), νεροχύτη, ηλεκτρικό σιδερωτήριο (προαιρετικό) και ράφια - ερμάρια. Οι χώροι πλυντήριο (σιδερωτήριο) και ακάθαρτα - είδη καθαριότητας μπορούν να αποτελούν ενιαίο χώρο.».

δ) δα) Στην περ. 1 «Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)» της παρ. Α «ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ» του ΠΙΝΑΚΑ III: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ.)» ο αριθμός «12,00» αντικαθίσταται από τη φράση «8,00 έως 12,00», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ III κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ III: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ			
1. Είσοδος- Αναμονή (καροτσάκια)	8,00 έως 12,00	2,40	8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.

δβ) Στην περ. 1 «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» της παρ. Β1 «ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)» η λέξη «βρέφος» αντικαθίσταται από τη φράση «θέση ύπνου» και διαμορφώνεται ως εξής: «2,50 τ.μ./θέση ύπνου», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 15,00 τ.μ.» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.». Στην περ. 3 «Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών» της παρ. Β1 «ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 6 βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ : ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Β1. ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ			
1. Αίθουσα Ύπνου Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση ύπνου	3,00	1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.
3. Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση αλλαγής	1,50	1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια χώρου (2 θέσεων) 5,00 τ.μ.

δγ) Στην περ. 3 «Πλυντήριο (σιδερωτήριο)» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
3. Πλυντήριο (σιδερωτήριο)	7,00	2,00	Χώρος προαιρετικός για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 25 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 25 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 25 παιδιά.

δδ) Στην περ. 4 «Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» διαγράφεται η φράση «Άμεση βοηθητική έξοδος», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
4. Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας	3,00	-	

δε) Στην υπ' αρ. 6 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» η φράση «για 10-12 το πολύ βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «για 12 έως 14 το πολύ βρέφη», και οι Επισημάνσεις διαμορφώνονται ως εξής: «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών: Περιλαμβάνει κρεβατάκια ύπνου, ράφια ή ερμάρια για προσωπικά είδη των παιδιών και χώρο για παιχνίδι στο πάτωμα. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη».

δοτ) Στην υπ' αρ. 7 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ III «Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών»: i) Προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών», ii) διαγράφεται το εδάφιο «Μια αίθουσα απασχόλησης βρεφών μπορεί να εξυπηρετεί τα μεγαλύτερα βρέφη από δυο αίθουσες ύπνου», iii) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο», και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών: Χρησιμοποιείται από τα μεγαλύτερα βρέφη και περιλαμβάνει πάγκα, καθισματάκια, τραπεζάκια και ράφια. Ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιείται και σαν τραπεζαρία. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη. Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη ώστε η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών. Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο.».

δζ) Στην υπ' αρ. 12 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ III «Χώρος WC/Λουτρού Νηπίων» διαγράφονται οι λέξεις «το πολύ για δύο αίθουσες» του τελευταίου εδαφίου, και το τελευταίο εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Σε Β.Ν.Σ. με περισσότερες από δύο αίθουσες απασχόλησης νηπίων, οι χώροι WC - λουτρού μπορούν να ομαδοποιούνται ώστε να είναι κοινοί.».

δη) Στη αριθ. 13 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ III «Τραπεζαρία» οι λέξεις «δύο αίθουσες νηπίων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όλες τις αίθουσες νηπίων» και διαγράφεται η φράση «Θα πρέπει να έχει καλή σύνδεση με την κουζίνα και αν είναι δυνατόν να μπορεί να ενοποιείται με την αίθουσα των νηπίων που εξυπηρετεί», και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Τραπεζαρία: Όταν υπάρχει ιδιαίτερος χώρος φαγητού, αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει τραπεζάκια και καθισματάκια. Η τραπεζαρία μπορεί να εξυπηρετεί όλες τις αίθουσες νηπίων, το σερβίρισμα του φαγητού όμως σε αυτή την περίπτωση θα γίνεται τμηματικά.».

δθ) Στην υπ' αρ. 16 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ III «Πλυντήριο - σιδερωτήριο» καταργούνται τα τελευταία εδάφια, και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Πλυντήριο - Σιδερωτήριο: Περιλαμβάνει ηλεκτρικό πλυντήριο ρούχων, ηλεκτρικό στεγνωτήριο (προαιρετικό), νεροχύτη, ηλεκτρικό σιδερωτήριο (προαιρετικό) και ράφια - ερμάρια. Οι χώροι πλυντήριο (σιδερωτήριο) και ακάθαρτα - είδη καθαριότητας μπορούν να αποτελούν ενιαίο χώρο.».

ε) εα) Στην περ. 1 «Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)» της παρ. Α «ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ» του ΠΙΝΑΚΑ IV: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ.)» ο αριθμός «12,00» αντικαθίσταται από τη φράση «8,00 έως 12,00», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προστίθεται η φράση «8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ IV κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ IV: ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ			
1. Είσοδος-Αναμονή (καροτσάκια)	8,00 έως 12,00	2,40	8 τ.μ. για Β.Σ. με έως 25 βρέφη ή για Π.Σ. με έως 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με έως 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με έως 35 παιδιά και 12 τ.μ. για Β.Σ. με περισσότερα από 25 βρέφη ή για Π.Σ. με περισσότερα από 35 νήπια ή για Β.Ν.Σ. με περισσότερα από 35 παιδιά ή για Μονάδες Απασχ. Βρεφών και Νηπίων με περισσότερα από 35 παιδιά. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται ασφαλής και χωρίς εμπόδια δίοδος για όλους.

εβ) Στην περ. 1 «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» της παρ. Β1 «ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ» του ΠΙΝΑΚΑ IV: i) Στη στήλη «ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)» η λέξη «βρέφος» αντικαθίσταται από τη φράση «θέση ύπνου» και διαμορφώνεται ως εξής: «2,50 τ.μ./θέση ύπνου», ii) στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 15,00 τ.μ.» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.». Στην περ. 3 «Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών» της παρ. Β1 «ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ» του ΠΙΝΑΚΑ IV, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» η φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 6 βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ IV κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΕΣ IV : ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 10 ΒΡΕΦΩΝ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ / ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ / ΝΗΠΙΩΝ 6 ΒΡΕΦΩΝ - 15 ΝΗΠΙΩΝ			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Β1. ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ			
1. Αίθουσα Ύπνου Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση ύπνου	3,00	1 θέση ύπνου/2 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια αίθουσας 12,00 τ.μ.
3. Χώρος Αλλαγών - Λουτρού - Βρεφών	2,50 τ.μ./θέση αλλαγής	1,50	1 θέση αλλαγής αντιστοιχεί σε 9 βρέφη. Ελαχ. επιφάνεια χώρου (2 θέσεων) 5,00 τ.μ.

εγ) Στην περ. 3 «Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας» της παρ. Γ «ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του ΠΙΝΑΚΑ IV, στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» διαγράφεται η φράση «Άμεση βοηθητική έξοδος», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ IV κατά το συγκεκριμένο σκέλος του, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ IV			
ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (τ.μ.)	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ (Μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
3. Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας	3,00	-	

εδ) Στην υπ' αρ. 4 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ IV «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών» η φράση «για 10-12 το πολύ βρέφη» αντικαθίσταται από τη φράση «για 12 έως 14 το πολύ βρέφη», και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής: «Αίθουσα Ύπνου Βρεφών: Περιλαμβάνει κρεβατάκια ύπνου, ράφια ή ερμάρια για προσωπικά είδη των παιδιών και χώρο για παιχνίδι στο πάτωμα. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη.»

εε) Στην υπ' αρ. 5 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ IV «Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών»: i) Προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών», ii) διαγράφεται το εδάφιο «Μια αίθουσα απασχόλησης βρεφών μπορεί να εξυπηρετεί τα μεγαλύτερα βρέφη από δυο αίθουσες ύπνου», iii) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο», και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Αίθουσα Απασχόλησης Βρεφών: Χρησιμοποιείται από τα μεγαλύτερα βρέφη και περιλαμβάνει πάρκα, καθισματάκια, τραπεζάκια και ράφια. Ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιείται και σαν τραπεζαρία. Κάθε αίθουσα σχεδιάζεται για 12-14 το πολύ βρέφη. Η αίθουσα απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιείται με την αίθουσα ύπνου βρεφών, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη ώστε η αίθουσα ύπνου να μπορεί να διαχωρίζεται και να απομονώνεται (λ.χ. με συρόμενη πόρτα) κατά την ώρα του ύπνου των βρεφών. Όταν η Μονάδα έχει περισσότερες από μία αίθουσες απασχόλησης βρεφών δύναται να ενοποιούνται ανά δύο.»

εστ) Στην υπ' αρ. 9 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ IV «Χώρος WC/Λουτρού Νηπίων» διαγράφονται οι λέξεις «το πολύ για δύο αίθουσες» του τελευταίου εδαφίου, και το τελευταίο εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Σε Μονάδες με περισσότερες από δύο αίθουσες απασχόλησης νηπίων, οι χώροι WC - λουτρού μπορούν να ομαδοποιούνται ώστε να είναι κοινοί.»

εζ) Στην υπ' αρ. 10 επισήμανση του ΠΙΝΑΚΑ IV «Πλυντήριο - σιδερωτήριο» καταργούνται τα τελευταία εδάφια, και η επισήμανση διαμορφώνεται ως εξής:

«Πλυντήριο - Σιδερωτήριο: Περιλαμβάνει ηλεκτρικό πλυντήριο ρούχων, ηλεκτρικό στεγνωτήριο (προαιρετικό), νεροχύτη, ηλεκτρικό σιδερωτήριο (προαιρετικό) και ράφια - ερμάρια. Οι χώροι πλυντήριο (σιδερωτήριο) και ακάθαρτα - είδη καθαριότητας μπορούν να αποτελούν ενιαίο χώρο.».

5. Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην περ. 2 της παρ. Α, περί διάταξης χώρων Μονάδων Φ.Π.Α.Δ., η φράση «αν υπάρχει δυνατότητα τοποθέτησης και χρήσης μικρού ανελκυστήρα», αντικαθίσταται από τη φράση «αρκεί να τηρούνται όλες οι υγειονομικές διατάξεις», και η περ. 2 της παρ. Α διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο χώρος σεβριρίσματος φαγητού θα πρέπει να είναι συνεπίπεδος με την κουζίνα ή σε άλλη στάθμη, αρκεί να τηρούνται όλες οι υγειονομικές διατάξεις.».

β) Στις περ. 2, 3 και 4 της παρ. Β, περί διατάξεων ασφαλείας: i) Στην περ. 2 ο αριθμός «1,50 μ.» αντικαθίσταται από τον αριθμό «1,20 μ.», ii) στην περ. 3 προστίθεται η φράση «ή προστατευτική μεμβράνη» μετά τη λέξη «κιγκλιδώματα», iii) στην περ. 4 στην παρένθεση προστίθεται η φράση «ή προστατευτική μεμβράνη», και οι περ. 2, 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Κανένα κιγκλίδωμα ή άλλο προστατευτικό χώρισμα δεν πρέπει να έχει ανοίγματα μεγαλύτερα των 12 εκ. και σκαλωτή διάταξη που να επιτρέπει το σκαρφάλωμα των παιδιών. Το ύψος των κιγκλιδωμάτων ή στηθαίων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,20 μ.

3. Πρέπει να αποφεύγονται οι μεγάλες τζαμαρίες και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν πρέπει να προστατεύονται κατάλληλα με μπάρες ή κιγκλιδώματα ή προστατευτική μεμβράνη μέχρι τουλάχιστον 1,20 μ. ύψος, με κενά μικρότερα των 12 εκ., ώστε να εμποδίζεται η προσέγγιση των παιδιών. Τα τζάμια θα πρέπει να είναι ασφαλείας ή οπλισμένα ή επενδεδυμένα με ειδική μεμβράνη και να φέρουν ανάλογη για κάθε περίπτωση σήμανση.

4. Τα παράθυρα των χώρων των παιδιών θα διαμορφώνονται χωρίς ανοιγόμενα φύλλα μέχρι το ύψος 1,20 μ. Στο σταθερό τμήμα του ανοίγματος μέχρι το ύψος αυτό, θα κατασκευάζονται προστατευτικές διατάξεις - κατασκευές (μπάρες ή κιγκλιδώματα ή προστατευτική μεμβράνη κ.λπ.), οι οποίες δεν αφήνουν κενά με άνοιγμα μεγαλύτερο των 12 εκ.».

γ) Στην παρ. Δ, περί θέρμανσης, αφαιρείται η λέξη «κεντρικής», και η παρ. Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Δ. Θέρμανση. Όλες οι Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. θα πρέπει να διαθέτουν σύστημα θέρμανσης που να εξασφαλίζει σε κάθε περίπτωση σε όλους τους χώρους της Μονάδας 18°C, όταν η εξωτερική είναι 0°C. Επίσης να εξασφαλίζεται η κατάλληλη θερμοκρασία με συστήματα ψύξης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.».

δ) Στην παρ. Η, περί περιβάλλοντος χώρου - υπαίθριων και ημιυπαίθριων χώρων: i) Στην περ. 2 ο αριθμός «4,50» αντικαθίσταται από τον αριθμό «3,50» και ii) προστίθενται νέα εδάφια μετά την περ. 3 ως εξής: «Κατ' εξαίρεση για τους σταθμούς και τις μονάδες, οι οποίες βρίσκονται εντός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Κεντρικής Μακεδονίας, η αναλογία διαμορφώνεται σε 3,00 τ.μ./παιδί. Ομοίως για τους υφιστάμενους βρεφικούς σταθμούς, που έχουν εν ισχύ άδεια κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η αναλογία είναι 3,00 τ.μ./βρέφος, το οποίο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που οι εν λόγω σταθμοί προβούν σε τροποποίηση της άδειάς τους σύμφωνα με το άρθρο 2», και η παρ. Η διαμορφώνεται ως εξής:

«Η. Περιβάλλον χώρος - υπαίθριοι και ημιυπαίθριοι χώροι.

Κάθε Μονάδα Φ.Π.Α.Δ. πρέπει να διαθέτει διαμορφωμένο υπαίθριο χώρο ανάλογα με το είδος και το μέγεθός της.

1. Οι Βρεφικοί Σταθμοί: 3,50 τ.μ./βρέφος.

2. Οι Νηπιακοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί: 3,50 τ.μ./παιδί.

3. Οι Μονάδες Απασχόλησης Βρεφών και Νηπίων: 3,50 τ.μ./παιδί.

Κατ' εξαίρεση για τους σταθμούς και τις μονάδες, οι οποίες βρίσκονται εντός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Κεντρικής Μακεδονίας, η αναλογία διαμορφώνεται σε 3,00 τ.μ./παιδί. Ομοίως για τους υφιστάμενους βρεφικούς σταθμούς, που έχουν εν ισχύ άδεια κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η αναλογία είναι 3,00 τ.μ./βρέφος, το οποίο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που οι εν λόγω σταθμοί προβούν σε τροποποίηση της άδειάς τους σύμφωνα με το άρθρο 2.

Τμήμα του υπαίθριου χώρου μιας Μονάδας μπορεί να είναι και ημιυπαίθριο.

Ο υπαίθριος ή ημιυπαίθριος χώρος θα πρέπει να είναι διαμορφωμένος με γωνιά παιδικής χαράς και πράσινο. Η χρήση της Παιδικής χαράς πρέπει να γίνεται με την επίβλεψη του προσωπικού.

Ο εξοπλισμός της πρέπει να είναι ειδικά σχεδιασμένος για ατομικό ή ομαδικό παιχνίδι.

Τα υλικά του εξοπλισμού πρέπει να έχουν ελεγχθεί, ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της σειράς προτύπων ΕΛΟΤ EN 71(π.χ. οι γωνίες να είναι στρογγυλεμένες, να μη γίνεται χρήση αμιάντου, τοξικών χρωμάτων, εύφλεκτων υλικών κ.λπ.).

Τα όργανα και οι κατασκευές καθώς και οι επιφάνειες πτώσης θα πρέπει να πληρούν τις αντίστοιχες προδιαγραφές που προβλέπονται στη σειρά προτύπων ΕΛΟΤ.

Η τήρηση των απαιτήσεων των προαναφερομένων προτύπων ή προδιαγραφών ασφαλείας πιστοποιείται από τους αναγνωρισμένους φορείς του άρθρου 11 της υπ' αρ. 28492/2009 (Β' 931) υπουργικής απόφασης.

Στη διαμόρφωσή του υπαίθριου/ημιυπαίθριου χώρου θα πρέπει να αποφεύγονται τα σκαλιά και να χρησιμοποιούνται κατά το δυνατόν ράμπες. Αν υπάρχουν σκαλιά ή μεγάλες ανισοσταθμίες θα πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα (παρ. Β του παρόντος).

Τμήμα τουλάχιστον του υπαίθριου χώρου θα πρέπει να μπορεί να σκιάζεται τους ζεστούς μήνες.

Ο υπαίθριος ή ημιυπαίθριος χώρος πρέπει να προστατεύεται από δυνατούς ανέμους ή δημιουργία ρευμάτων αέρα (π.χ. σε Πυλωτή).

Ο εξοπλισμός του υπαίθριου χώρου θα πρέπει να είναι ασφαλής και κατάλληλος για την ηλικία των παιδιών.

Ο διαχωρισμός των μικρών από τα μεγάλα παιδιά είναι απαραίτητος αν η Μονάδα είναι Βρεφονηπιακός Σταθμός.».

6. Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο της περ. 1 της παρ. Α προστίθεται η φράση «ή του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ή αντίστοιχων σχολών Κοινωνικών Λειτουργιών της ημεδαπής ή ισότιμων σχολών της αλλοδαπής», και η περ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ένα Διευθυντή/τρια. Για την κάλυψη της θέσης διευθυντή απαιτείται πτυχίο του Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΤΕΙ ή Ανωτέρων Σχολών Νηπιοβρεφοκόμων της ημεδαπής ή ισότιμων της αλλοδαπής ή του Τμήματος Μαιευτικής ΤΕΙ ή Ανωτέρων Σχολών Μαιών της ημεδαπής ή ισότιμων σχολών της αλλοδαπής ή του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ή αντίστοιχων σχολών Κοινωνικών Λειτουργιών της ημεδαπής ή ισότιμων σχολών της αλλοδαπής. Ελλείψει των ανωτέρω ειδικοτήτων, η κάλυψη της θέσης γίνεται από άτομο που έχει ένα από τα πτυχία της παρ. 1 του στοιχείου Β' (νηπιακό τμήμα).».

β) Στην περ. 1 της παρ. Α αναφορικά με τη θέση του Διευθυντή, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο Διευθυντής, εφόσον έχει τα προσόντα του πρώτου εδαφίου, μπορεί να απασχολείται σε τμήμα και να προσμετράται στη στελέχωση, εφόσον η δυναμικότητα της κάθε Μ.Φ.Π.Α.Δ. είναι έως 28 παιδιά.

Κατ' εξαίρεση, Διευθυντής δύναται να ορίζεται ο ιδιοκτήτης ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ., ακόμη και αν δεν διαθέτει τα απαραίτητα πτυχία. Σε αυτή την περίπτωση, ο Διευθυντής οφείλει να ορίζει Διευθυντή/τρια παιδαγωγικού προγράμματος, έναν/μία από τους παιδαγωγούς που διαθέτει τα προβλεπόμενα προσόντα. Ο Διευθυντής/τρια παιδαγωγικού προγράμματος δύναται να απασχολείται σε τμήμα και να προσμετράται στη στελέχωση, εφόσον η δυναμικότητα της κάθε Μ.Φ.Π.Α.Δ. είναι έως 28 παιδιά».

γ) Η περ. 2 της παρ. Α τροποποιείται ως προς την αναλογία βρεφοκόμων ανά φιλοξενούμενα βρέφη, και διαμορφώνεται ως εξής:

«2.

Αριθμός Βρεφών (σύνολο δυναμικότητας Μονάδας)	Απαιτούμενο Προσωπικό
1 έως 8	1 βρεφονηπιοκόμος
9 έως 12	1 βρεφονηπιοκόμος και 1 επιπλέον εργαζόμενος: βρεφονηπιοκόμος ή βοηθός βρεφονηπιοκόμου
13 έως 16	2 βρεφονηπιοκόμοι
17 έως 20	2 βρεφονηπιοκόμοι και 1 επιπλέον εργαζόμενος: βρεφονηπιοκόμος ή βοηθός βρεφονηπιοκόμου
21 έως 24	3 βρεφονηπιοκόμοι
25 έως 28	3 βρεφονηπιοκόμοι και 1 επιπλέον εργαζόμενος: βρεφονηπιοκόμος ή βοηθός βρεφονηπιοκόμου

Για την κάλυψη της θέσης απαιτείται πτυχίο ενός από τα παραπάνω εκπαιδευτικά ιδρύματα ή Σχολές. Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων βρεφοκόμων με τα ως άνω αναφερόμενα προσόντα προσλαμβάνονται κάτοχοι:

Διπλώματος Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης των ειδικοτήτων: α) Προσχολικής Αγωγής Δραστηριοτήτων Δημιουργίας και Έκφρασης, β) Προσχολικής Αγωγής Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες ή πτυχίου Σχολών ιδιωτικού τομέα ειδικότητας βρεφονηπιοκομίας διетуός φοίτησης, κάτοχοι όμως και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή πτυχίου Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων του τομέα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τμήματος Βοηθών Βρεφοκόμων Παιδοκόμων ή πτυχίου του τμήματος ειδίκευσης του κλάδου Κοινωνικής Πρόνοιας των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων ή ισότιμων πτυχίων.».

δ) Η περ. 3 της παρ. Α τροποποιείται, το τελευταίο εδάφιο αυτής καταργείται, και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ένα (1) Βοηθό Βρεφοκόμου σύμφωνα με τον πίνακα στην παρ. 2 Α.

Για την κάλυψη της θέσης απαιτείται πτυχίο:

Σχολών ιδιωτικού τομέα ειδικότητας βρεφονηπιοκομίας διетуός φοίτησης και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων του τομέα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τμήματος Βοηθών Βρεφοκόμων Παιδοκόμων ή πτυχίου του τμήματος ειδίκευσης του κλάδου Κοινωνικής Πρόνοιας των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων ή ισότιμων πτυχίων ή Βεβαίωση σπουδών Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών ειδικότητας Βρεφονηπιοκομίας διетуός τουλάχιστον φοίτησης και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου.».

ε) Το πρώτο εδάφιο της παρ. Β τροποποιείται ως εξής:

«Β. Το νηπιακό Τμήμα της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ. φιλοξενεί νήπια σύμφωνα με το άρθρο 1 και στελεχώνεται από το ακόλουθο προσωπικό:».

στ) Στην περ. 1 της παρ. Β αναφορικά με τη θέση του Διευθυντή, προστίθενται εδάφια ως εξής:

Ο Διευθυντής, εφόσον έχει τα προσόντα του πρώτου εδαφίου, μπορεί να απασχολείται σε τμήμα και να προσμετράται στη στελέχωση, εφόσον η δυναμικότητα της κάθε Μ.Φ.Π.Α.Δ. είναι έως 50 παιδιά.

Κατ' εξαίρεση, Διευθυντής δύναται να ορίζεται ο ιδιοκτήτης ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ., ακόμη και αν δεν διαθέτει τα απαραίτητα πτυχία. Σε αυτή την περίπτωση, ο Διευθυντής οφείλει να ορίζει Διευθυντή/τρια παιδαγωγικού προγράμματος, έναν/μία από τους παιδαγωγούς που διαθέτει τα προβλεπόμενα προσόντα. Ο Διευθυντής/τρια παιδαγωγικού προγράμματος δύναται να απασχολείται σε τμήμα και να προσμετράται στη στελέχωση, εφόσον η δυναμικότητα της κάθε Μ.Φ.Π.Α.Δ. είναι έως 50 παιδιά.

ζ) Η περ. 2 της παρ. Β' τροποποιείται ως προς την αναλογία νηπιαγωγών ανά φιλοξενούμενα νήπια, και διαμορφώνεται ως εξής:

«2.

Αριθμός Νηπίων (σύνολο δυναμικότητας Μονάδας)	Απαιτούμενο Προσωπικό
1 έως 25	1 νηπιαγωγός
26 έως 35	1 νηπιαγωγός και 1 επιπλέον εργαζόμενος: νηπιαγωγός ή βοηθός νηπιαγωγού
36 έως 50	2 νηπιαγωγοί
51 έως 60	2 νηπιαγωγοί και 1 επιπλέον εργαζόμενος: νηπιαγωγός ή βοηθός νηπιαγωγού

Για την κάλυψη της θέσης απαιτείται πτυχίο ενός από τα παραπάνω Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Σχολές. Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων Νηπιαγωγών με τα πιο πάνω προσόντα, προσλαμβάνονται οι κάτοχοι:

Διπλώματος Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης των ειδικοτήτων: α) Προσχολικής Αγωγής Δραστηριοτήτων Δημιουργίας και Έκφρασης, β) Προσχολικής Αγωγής Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες ή πτυχίου Σχολών ιδιωτικού τομέα ειδικότητας βρεφονηπιοκομίας διетуός φοίτησης, απόφοιτοι και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή πτυχίου Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων του τομέα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τμήματος Βοηθών Βρεφοκόμων Παιδοκόμων ή πτυχίου του τμήματος ειδίκευσης του κλάδου Κοινωνικής Πρόνοιας των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων ή ισότιμων πτυχίων.».

η) Η περ. 3 της παρ. Β' τροποποιείται, το τελευταίο εδάφιο αυτής διαγράφεται, και η περ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ένα (1) Βοηθό Νηπιαγωγού σύμφωνα με τον πίνακα στην παρ. 2 Β.

Για την κάλυψη της θέσης απαιτείται πτυχίο:

Σχολών ιδιωτικού τομέα ειδικότητας βρεφονηπιοκομίας διετούς φοίτησης και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων του τομέα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τμήματος Βοηθών Βρεφοκόμων Παιδοκόμων ή πτυχίου του τμήματος ειδίκευσης του κλάδου Κοινωνικής Πρόνοιας των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων ή ισότιμων πτυχίων ή Βεβαίωση σπουδών Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών ειδικότητας νηπιαγωγών ή βρεφονηπιοκομίας διετούς τουλάχιστον φοίτησης και Απολυτηρίου Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου.».

θ) Το πρώτο εδάφιο της παρ. Δ' τροποποιείται, και η παρ. Δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«Δ. Όταν η δυναμικότητα μιας Μονάδας ανεξαρτήτως κατηγορίας υπερβαίνει συνολικά τα 100 παιδιά απαιτείται η πλήρωση δεύτερης (2ης) θέσης βοηθού μαγείρου ή Μαγείρισσας ή Τραπεζοκόμου. Σε κάθε περίπτωση η Μονάδα θα προσλαμβάνει τόσους οδηγούς όσα και τα σχολικά λεωφορεία που κινεί.».

Η περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 18 καταργείται.

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα 28 Σεπτεμβρίου 2026

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΜΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 6 0 9 3 0 7 1 0 2 6 0 0 1 4 *